

Bruxelles, den 2.3.2015
COM(2015) 100 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Resultater af den offentlige høring om Europa 2020-strategien
for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst**

Indledning

Europa 2020-strategien blev iværksat i 2010 som EU's integrerede langsigtede strategi for beskæftigelse og vækst. For at nå sit mål om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst for Europa bygger strategien på fem overordnede mål om beskæftigelse, forskning og udvikling, klima og energi, uddannelse og bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, som hver medlemsstat har omsat i nationale mål. Strategien gennemføres og overvåges som led i det europæiske semester. Den har endvidere fungeret som en overordnet ramme for en række politikker på EU-plan og nationalt plan. Strategien har bl.a. fungeret som rettesnor for udformningen og programmeringen af de europæiske struktur- og investeringsfonde i perioden 2014-2020.

Efter de første års gennemførelse af strategien, halvvejs til horisonten 2020, iværksatte Kommissionen en offentlig høring for at gøre status over opfyldelsen af strategiens mål hidtil. Den omstændighed, at de første år af Europa 2020-strategien faldt sammen med en alvorlig finansiel og økonomisk krise, påvirkede fremskridtene hen imod strategiens mål mærkbart. Dette har også medført, at kortsigtede politiske hensyn ofte nødvendigvis fik forrang frem for mere langsigtede tilgange. Resultaterne af den seneste Eurobarometer-undersøgelse om Europa 2020-strategien¹ viser, at den overordnede kurs, som EU har lagt for at imødegå krisen, støttes af EU-borgerne. Antallet af respondenter, der mener, at EU er på rette vej for at overvinde krisen og imødegå udfordringerne, er næsten dobbelt så stort som det antal, der er uenige.

I denne meddelelse redegøres der for hovedresultaterne af den offentlige høring, som blev afholdt mellem maj og oktober 2014 for at indhente interesserede parter synspunkter om udformningen og resultaterne af Europa 2020-strategien. Den ledsages af en opdateret rapport om den aktuelle situation med hensyn til Europa 2020-målene².

Sammenfatning

Den offentlige høring om Europa 2020-strategien blev afholdt mellem den 5. maj 2014 og den 31. oktober 2014. Formålet var at indsamle erfaringer fra interessenter for at udnytte erfaringerne fra de første år af strategiens gennemførelse og lade disse indgå i gennemgangen.

Der blev modtaget i alt 755 bidrag fra 29 lande. Arbejdsmarkedets parter, interessegrupper og NGO'er er den mest repræsenterede gruppe af respondenter efterfulgt af medlemsstaters regeringer og offentlige myndigheder, borgere, tænketanke, den akademiske verden og fonde samt virksomheder.

Den offentlige høring gav følgende hovedresultater:

- Europa 2020 anses for en relevant overordnet ramme til fremme af vækst og beskæftigelse på EU-plan og på nationalt plan. Mål og prioriteter heri har relevans i lyset af de aktuelle og fremtidige udfordringer.
- De fem overordnede mål udgør centrale katalysatorer for vækst og beskæftigelse og bidrager til at målrette strategien.
- De fleste af flagskibsinitiativerne har været formålstjenlige, men de har ikke opnået tilstrækkelig synlighed.

¹ Standard Eurobarometer 81 fra foråret 2014 – Europa 2020-rapport.

² »Smarter, greener, more inclusive? Indicators to support the Europe 2020 strategy«, 2015 edition, Eurostat.

– Det er muligt og påkrævet at forbedre strategiens gennemførelse ved at styrke samfundets ejerskabsfølelse og engagement.

1. Baggrund for den offentlige høring om Europa 2020-strategien

I marts 2014 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse om »status over Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst«³, som tog sigte på at vurdere, hvor EU og dens medlemsstater står mht. gennemførelsen af strategien fire år efter iværksættelsen, og bane vej for gennemgangen af strategien.

Halvvejs til 2020-fristen er vækst- og beskæftigelsesmålene kun opfyldt til dels – især på grund af krisens virkninger. Krisens eftervirkninger mærkes stadig i høj grad, navnlig på arbejdsmarkedene, hvor ledigheden fortsat er meget høj på EU-plan, og situationen varierer betydeligt medlemsstaterne imellem. Ungdomsledigheden er fortsat høj i flere medlemsstater, og langtidsledigheden er steget, hvilket giver anledning til nogle af de største betænkeligheder. På det sociale område har krisen ført til, at flere udsættes for fattigdom og social udstødelse og voksende ulighed. Situationen er især vanskelig i visse medlemsstater, hvor alvorlige materielle afsavn er tiltaget, og andelen af husstande uden beskæftigelse er steget. Da krisen toppede, gjorde behovet for at få de offentlige udgifter under kontrol, at udgifter til forskning og udvikling måtte begrænses i en række medlemsstater. Nu, hvor fokus gradvist ændres fra hasteindgreb for at afbøde krisen til opbygning af et solidt grundlag for vækst og beskæftigelse, er det vigtigt for medlemsstaterne at prioritere vækstfremmende udgifter såsom investering i forskning og udvikling. En række langsigtede tendenser påvirker ligeledes fortsat væksten, f.eks. den demografiske udvikling, globaliseringen og konkurrencen fra internationale partnere, problemerne med produktivitet og digitalisering samt presset på ressourcer og miljøproblemer.

Krisen har også påvirket fremskridtene hen imod opfyldelsen af Europa 2020-strategiens overordnede mål. Krisen har haft klare negative følger for beskæftigelse og fattigdom og har begrænset fremskridtene hen imod nogle af de andre mål, når der ses bort fra dens gavnlige indflydelse med hensyn til reduktionen af drivhusgasemissioner. Trods krisen har der været mere gunstige strukturelle tendenser, f.eks. med hensyn til uddannelsesniveauer, opbygning af et mere bæredygtigt energimiks og reduktion af økonomiens CO₂-intensitet. Som følge heraf er EU overordnet set på rette kurs til at opfylde eller næsten opfylde sine mål for uddannelse, klima og energi. Dette er ikke tilfældet for beskæftigelse, forskning og udvikling samt fattigdomsbekæmpelse, hvor krisens virkninger har været mest mærkbare. Indsatsen må opretholdes på alle områder for at konsolidere de opnåede fremskridt og gøre yderligere fremskridt.

Europa 2020-målene er politiske tilsagn⁴. Målenes politiske karakter er uløseligt forbundet med denne strategi og afspejler den fremtrædende rolle, som nationale regeringer i overensstemmelse med nærhedsprincippet bør spille i forbindelse med strategien. Dog er de nationale mål for de fleste områders vedkommende ikke tilstrækkeligt ambitiøse, til at målene kumulativt kan opfyldes på EU-niveau. Hvis alle medlemsstater eksempelvis opfyldte deres individuelle nationale mål, ville de samlede investeringer i forskning og udvikling på EU-plan udgøre 2,6 % af BNP i 2020, hvilket er under målet på 3 %, der blev fastsat af EU. Disse forskellige grader af engagement afspejles også i de betydelige forskelle inden for EU med hensyn til politisk indsats og ambitioner.

³ KOM(2014) 130 endelig.

⁴ Målene for reduktion af drivhusgasemissioner og for anvendelsen af vedvarende energi, som bygger på en juridisk bindende ramme på EU-niveau, herunder fastsættelsen af de værdier, der skal nås på nationalt niveau, udgør en bemærkelsesværdig undtagelse.

De blandede fremskridt med hensyn til opfyldelsen af Europa 2020-målene kan også til dels tilskrives den tidsforskydning, med hvilke strukturreformer slår igennem i økonomien. Selv om der er forskelle i tempoet og kvaliteten af strukturreformerne fra medlemsstat til medlemsstat, har de fleste medlemsstater iværksat betydelige strukturreformer af deres arbejdsmarkeder for at gøre dem mere modstandsdygtige fremover, af markederne for varer og tjenesteydelser for at forbedre deres funktionsmåde og effektivisere ressourceallokeringen og af offentlige forvaltninger for at effektivisere disse. Disse reformer kræver dog tid for at bære frugt og skabe synlige resultater, og derved får en hurtig og gennemgribende gennemførelse afgørende betydning.

De voksende forskelle mellem medlemsstaterne og ofte også internt i medlemsstaterne har hindret fremskridt mht. opfyldelsen af Europa 2020-målene. Krisen har ført til et voksende gab mellem de medlemsstater, der klarer sig bedst og dårligst, i stedet for den tilstræbte konvergens i vores økonomier. Gabet mellem regioner internt i og mellem medlemsstaterne er ligeledes vokset. I 2013 udgjorde forskellen mellem det højeste og det laveste resultat for så vidt angår beskæftigelsesfrekvensen for befolkningen i alderen 20-64 år 26,9 procentpoint med beskæftigelsesfrekvenser, der varierer fra 52,9 % i Grækenland til 79,8 % i Sverige. Det kan sammenlignes med situationen i 2000, hvor 22,7 procentpoint adskilte det laveste fra det højeste resultat, idet erhvervsfrekvenserne varierede fra 55,3 % i Bulgarien til 78,0 % i Danmark.

EUROPA 2020-MÅLENE PÅ EU-PLAN	Nyeste data
Forøgelse af beskæftigelsesfrekvensen blandt de 20-64-årige til mindst 75 %	68,4 % (2013)
Forøgelse af investeringen i F&U til 3 % af BNP	2,02 % (2013)
Reduktion af drivhusgasemissioner med mindst 20 % i forhold til 1990-niveauet	17,9 % reduktion (2012)
Forøgelse af de vedvarende energikilders andel i det endelige energiforbrug til 20 %	14,1 % (2012)
Der arbejdes på at opnå en stigning på 20 % i energieffektivitet (målt i primærenergiforbrug og det endelige energiforbrug)	Primærenergiforbrug: 11,9 % stigning i energieffektivitet (2013) Endeligt energiforbrug: 12,8 % stigning i energieffektivitet (2013)
Andelen af unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt, nedbringes til mindre end 10 %	12,0 % (2013)
Forøgelse af den andel af befolkningen mellem 30-34 år, der afslutter en tertiær uddannelse, til mindst 40 %	36,9 % (2013)

Mindst 20 millioner mennesker bringes uden for risiko for fattigdom og social udstødelse (svarende til et mål på 96,6 mio. personer)	121,6 mio. personer er i risiko for fattigdom eller social udstødelse (2013) ⁵
--	---

Kilde: Europa-Kommissionen

På denne baggrund er et af formålene med den offentlige høring om Europa 2020-strategien at få større viden om strategiens praktiske resultater. Da strategien er et partnerskab mellem EU og dens medlemsstater, afhænger dens succes i afgørende grad af de nationale regeringers, parlamenters, lokale og regionale myndigheders, arbejdsmarkedets parter, øvrige interessenter og civilsamfundets engagement og medvirken. Det var derfor væsentligt at indsamle synspunkter fra alle, der medvirker til strategiens gennemførelse, og lære af deres erfaringer og bedste praksis.

2. Nøgletal om den offentlige høring om Europa 2020-strategien

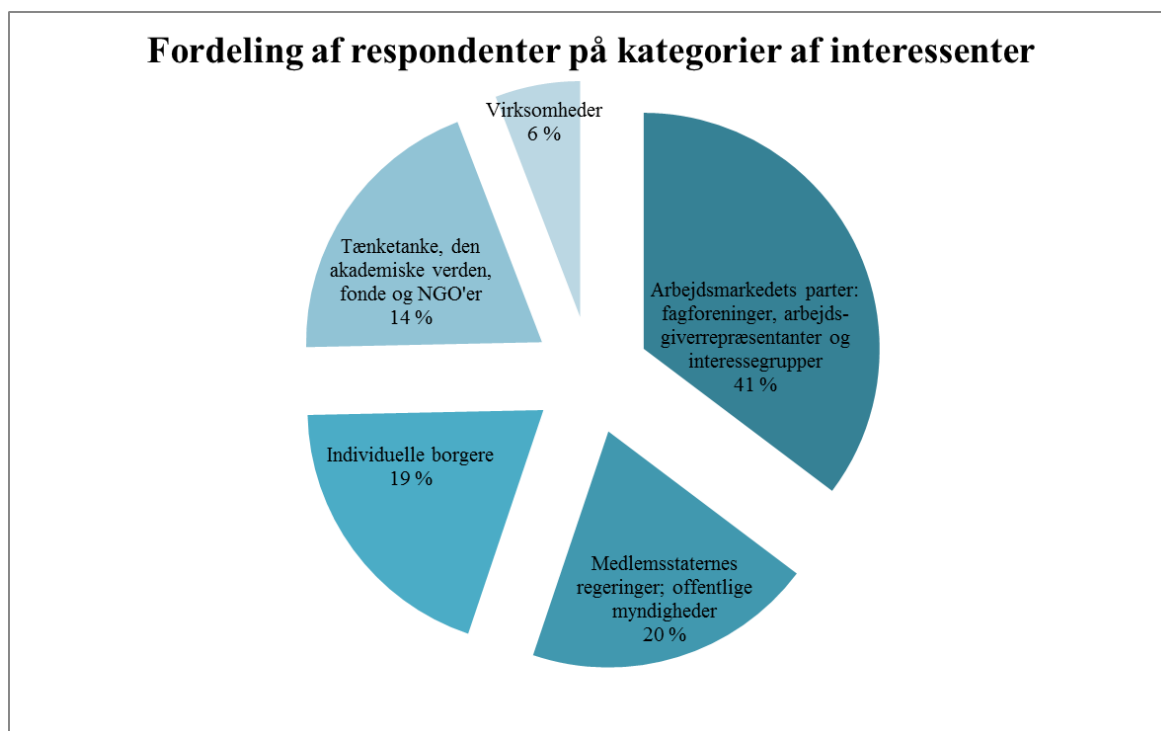
Den offentlige høring om Europa 2020-strategien blev afholdt mellem den 5. maj 2014 og den 31. oktober 2014. En række redskaber blev taget i brug for at optimere synligheden og fremme deltagelsen. Foruden meddelelsen fra den offentlige høring på *Kom til orde i Europa* blev der på et særligt websted⁶ tilbudt en mulighed for at udfylde et spørgeskema eller indgive holdningstilkendegivelser, og der blev linket til de vigtigste dokumenter vedrørende Europa 2020-strategien. Kommissionen har udarbejdet dette spørgeskema for at indsamle synspunkter om de første år af strategiens løbetid og idéer til den yderligere udvikling af strategien. Dette websted indeholder også en sektion, der er øremærket til at offentliggøre de modtagne bidrag⁷.

755 respondenter deltog i den offentlige høring. Fordelingen på lande viser en overvægt af svar fra Belgien, hvor interessegrupper på europæisk plan er etableret. Deltagelsesprocenten var meget lav i de central- og østeuropæiske lande. Deltagere fra tredjelande kom fra Norge, Schweiz, Canada og USA. Deltagersammensætningen afspejler den brede vifte af interessenter i Europa 2020-strategien. Arbejdsmarkedets parter, interessegrupper og NGO'er udgør den mest repræsenterede gruppe (41 %) efterfulgt af medlemsstaters regeringer og offentlige myndigheder, herunder lokale og regionale myndigheder (20 %), borgere (19 %) og tænketanke, den akademiske verden og fonde (14 %). Virksomheder tegner sig for 6 % af respondenterne – en forholdsvis lav andel, der opvejes af den højere andel af interessegrupper, der repræsenterer dem.

⁵ Målopfyldelsen er verificeret for EU27, da der ikke findes data for Kroatien i 2008, dvs. basisåret for beregningen af målet.

⁶ http://ec.europa.eu/europa2020/public-consultation/index_en.htm, der hostes på Europa 2020- strategiens generelle websted .

⁷ http://ec.europa.eu/europa2020/public-consultation/contributions/index_da.htm.

Kilde: Europa-Kommissionen

Fordelingen mellem områderne afspejler Europa 2020-strategiens bredde. Et flertal af deltagerne behandlede alle områder i strategien i deres svar, herunder økonomiske og finansielle anliggender, konkurrenceevne, industri, det indre marked, beskæftigelse, forskning, udvikling og innovation, den digitale økonomi, klima, energi og ressourceeffektivitet, uddannelse og erhvervsuddannelse samt fattigdom og social udstødelse. Fordelingen mellem bidrag, hvori der fokuseres på et specifikt område, er generelt velafbalanceret.

Ud over de formelle svar på den offentlige høring har europæiske og nationale institutioner også bidraget til drøftelserne om en gennemgang af strategien. På det italienske rådsformandskabs initiativ blev gennemgangen drøftet i de fleste sektorspecifikke rådssammensætninger. Ud fra resultatet af disse drøftelser forelagde formandskabet et resumé på samlingen i Rådet for Almindelige Anliggender i december 2014⁸. Europa-Parlamentet har spillet en vigtig rolle siden iværksættelsen af strategien bl.a. ved at inddrage de nationale parlamenter. En række udvekslinger af synspunkter med de nationale parlamenter om Europa 2020-strategien og dens yderligere udvikling har fundet sted i de seneste måneder.

Overvejelser i forbindelse med gennemgangen af Europa 2020-strategien har skabt stor interesse og mobiliseret interessenter, der medvirker til strategiens gennemførelse. Regionsudvalget, via arbejdet i sin overvågningsplatform, har tillige med Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg været særligt aktive og tilrettelagt udvekslinger af synspunkter og drøftelser om emnerne i Europa 2020-strategien. Tilsvarende blev der holdt en række arrangementer i medlemsstaterne med støtte fra ansvarlige for det europæiske semester fra Kommissionen om strategien som helhed eller visse dele heraf. Disse arrangementer har beriget dialogen med alle interesserede aktører, bygget broer mellem de forskellige netværk af interessenter og høstet erfaringer og bedste praksis fra græsrodderne, som vil indgå i gennemgangen af strategien.

⁸ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16559-2014-INIT/da/pdf>

3. Hovedresultater fra den offentlige høring om Europa 2020-strategien

3.1 Europa 2020-strategiens anvendelsesområde og mål har stadig relevans

Støtten til en EU-strategi til fordel for vækst og beskæftigelse er overvældende. Et stort flertal af respondenterne (86 %) finder, at Europa har behov for en samlet og overordnet mellemfristet strategi for vækst og beskæftigelse for de kommende år, mens et fåtal (14 %) har blandede eller negative synspunkter. Sidstnævnte gruppe, primært individuelle borgere, finder, at EU bør fokusere på at gennemføre eksisterende instrumenter, eller at social, økonomisk og miljømæssig udvikling er vigtigere end væksten i sig selv, eller at beslutningstagerne bør opgive idéen om ubegrænset vækst. Langt størstedelen af deltagerne sætter strategien i forbindelse med deres aktivitetsområde og påskønner dens overordnede kapacitet. Kombinationen af »intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst« opfattes som relevant.

Europa 2020-strategien tager fat på dagens og morgendagens udfordringer. Bidragene til den offentlige høring viser en stærk sammenhæng mellem de områder, deltagerne har udpeget som prioriteter, og dem, der omfattes af Europa 2020-strategien.

3.2 Europa 2020-strategiens fem overordnede mål er relevante og forstærker hinanden gensidigt

Respondenterne bifalder i meget høj grad målene som et nyttigt instrument til at virkeliggøre strategien. De fleste (87 %) opfatter målene som et nyttigt redskab i gennemførelsen og overvågningen af Europa 2020-strategien, da de fungerer som benchmarks, der medvirker til at fokusere opmærksomheden på en række centrale områder. Nogle bidrag (10 %) anfører muligheder for at gøre det bedre, men samtidig anerkendes det, at mål er et værdifuldt instrument. En række bidragsydere understreger betydningen af at undgå for mange mål for derigennem at holde strategien målrettet. Målene anses for unyttige af et fåtal af respondenterne (3 %). Desuden har nogle respondenter fremhævet betydningen af at supplere enhver kvantitativ vurdering af fremskridt mod målene med en kvalitativ analyse. Betydningen af en kvalitativ analyse og evaluering deles af Kommissionen og er navnlig gennemført inden for rammerne af det europæiske semester.

Der er stærk opbakning til at opretholde de nuværende fem overordnede mål uændret. Et stort flertal af respondenterne (78 %) finder de nuværende mål tilstrækkelige. Nogle respondenter foreslår, at der tilføjes nye mål, mens andre rejser tvivl om relevansen af målet vedrørende videregående uddannelse, og betydningen af at tilpasse færdighederne til arbejdsmarkedets behov for at undgå diskrepanser understreges. Det er vigtigt at erindre, at målene er ikke udformet til at afspejle samtlige EU's politikker eller ambitioner – de er repræsentative målinger af den type ændringer, der anbefales i Europa 2020-strategien. Nogle af de mål, bidragsydere har foreslået, såsom vejledende mål for ressourceeffektivitet og industriens andel af BNP, er allerede integreret i andre EU-politikker. Endelig findes der ikke et klart hierarki mellem de mål, der munder ud af den offentlige høring. Ca. halvdelen af respondenterne indtager det standpunkt, at målene er lige vigtige og indbyrdes afhængige, at de forstærker hinanden gensidigt, og at de tilsammen bidrager til vækst og beskæftigelse.

3.3 Flagskibsinitiativerne har været formålstjenlige

Flagskibsinitiativerne har stort set tjent deres formål, og tiltagene på deres respektive områder må videreføres på anden vis. Generelt finder deltagerne, at flagskibsinitiativerne har til formål at forbedre EU's indsats for at nå Europa 2020-målene. Men et betydeligt antal respondenter (32 %), også regeringer og repræsentative organisationer, gav udtryk for en blandet vurdering: Flagskibsinitiativerne blev anset for at have opfyldt deres formål ved at sætte skub i en række prioriterede foranstaltninger. Men deres merværdi er blevet overskygget af manglende bevågenhed og overlappende politiske tiltag, hvilket har gjort dem overflødige.

Nogle respondenter påpeger, at flagskibsinitiativerne ikke hænger sammen med deres respektive bredere politikområder, og andre opfatter dem som uoverskuelige på grund af overlapninger mellem og manglende prioritering af flagskibsinitiativerne. Derfor argumenterer nogle respondenter for, at disse nu bør erstattes af mere sammenhængende og overordnede politiske programmer.

3.4 En forbedring af strategiens resultater og gennemførelse tillægges stor betydning

Der er plads til at forbedre Europa 2020-strategiens resultater. Adspurgt, om Europa 2020 har gjort en forskel, svarer et flertal (60 %) bekræftende, men mange (40 %) reagerer negativt og understreger adskillige mangler i gennemførelsen tillige med muligheder for at afhjælpe dem.

Gennemførelsen af strategien er blevet mindre vellykket på grund af svagheder med hensyn til bevidstgørelse, deltagelse og håndhævelse. For det første peger bidragene til den offentlige høring i retning af manglende viden om strategien, dels direkte når respondenterne angiver, at de ikke kan besvare nogle spørgsmål, eller indirekte, når svarene misfortolker indholdet af eller formålet med strategien. For det andet giver færre end halvdelen af respondenterne (46 %) udtryk for, at de er inddraget i strategien, og tre fjerdedele (77 %) erklærer sig villige til at blive mere inddraget i strategien. Nogle bidrag afdækker også nyttige tips om bedste praksis, såsom kontaktudvalget, der er nedsat af den danske regering og samler ca. 30 organisationer fra erhvervsorganisationer og fagforeninger til kommuner og ikke-statslige organisationer. Respondenterne bifalder en styrkelse af de retshåndhævende rammer for at sikre, at strategien giver resultater i kraft af det rette ambitionsniveau og håndhævelsesværktøjer. Selv om over halvdelen af respondenterne (58 %) er af den opfattelse, at det er vigtigt og hensigtsmæssigt at have nationale mål, understreger næsten en tredjedel (28 %), at målene bør være tilstrækkeligt ambitiøse, og at EU bør øge medlemsstaternes engagement ved at styrke sin overvågningsproces.

Respondenterne fremhæver mulighederne for at forbedre Europa 2020-strategiens resultater. Blandt de vigtigste muligheder, som deltagerne påpeger, er mere målrettet kommunikation og information, øget udveksling af erfaringer og bedste praksis medlemsstaterne imellem, inddragelse af alle relevante niveauer af interessenter, en tæt overvågning af fremskridt og indførelse af incitamenter for at fremme tilslutning til strategiens mål.

3.5 Sammenfatning af de væsentligste erfaringer

På grundlag af de modtagne bidrag har Kommissionen afdækket følgende styrker, svagheder, muligheder og trusler for Europa 2020-strategien.

STYRKER	SVAGHEDER
<ul style="list-style-type: none"> • Overvældende støtte til en EU-dækkende strategi for vækst og beskæftigelse. • Sammenhæng mellem de områder, der er omfattet af Europa 2020, og de udfordringer, der skal imødegås • Relevante og gensidigt forstærkende mål. • Der findes allerede håndgribelige fremskridt: EU er overordnet set på 	<ul style="list-style-type: none"> • Flagskibsinitiativerne mangler synlighed. • Der er behov for at forbedre strategiens resultater og gennemførelse. • De relevante interessenter inddrages ikke tilstrækkeligt. • Målene vedrørende beskæftigelse, forskning og udvikling og fattigdomsbekæmpelse er langt fra opfyldt.

<p>rette kurs til at opfylde eller næsten opfylde målene for uddannelse, klima og energi.</p>	
<p style="text-align: center;">MULIGHEDER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktører er villige til at spille en aktiv rolle i strategien. • Strategien overvåges nøje via det europæiske semester. • Tilpasning af Europa 2020 til Kommissionens prioriteter (beskæftigelse, vækst og investeringer). 	<p style="text-align: center;">TRUSLER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krisen har øget forskellene mellem og inden for medlemsstaterne. • Målenes politiske karakter og manglende ambitioner fra medlemsstaternes side.

Konklusion

Kommissionen vil tage resultaterne af den offentlige høring i betragtning, når det overvejes yderligere, hvordan Europa 2020-strategien bør videreføres. Foruden resultaterne af den offentlige høring vil Kommissionen også overveje de bidrag, der er modtaget fra Europa-Parlamentet, Rådet, de nationale parlamenter, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget. Kommissionen vil også sikre, at ethvert forslag vil være i fuld overensstemmelse med det igangværende arbejde med henblik på at uddybe Den Økonomiske og Monetære Union.

I overensstemmelse med Kommissionens arbejdsprogram for 2015 vil Kommissionen forelægge forslag til gennemgang af Europa 2020-strategien inden årets udgang.